

**Kristne i Afghanistan gjemmer seg.
De frykter Taliban. I Nord-Korea risikerer
troende å havne i brutale fangeleire.**

4-9 og 12-15

Sørøst-Asia: Utruster politikere i trosfrihet **2** | Leder: Farlig tro **3**
Pakistan: Dødsdømt for blasfemi, så frikjent til et liv i skjul **10**
Midtøsten: Kristen og muslim – begge er begeistret for trosfrihet **16-19**

UTRUSTER POLITIKERE FOR TROSFRIHET

Hun vokste opp som privilegert konservativ muslim i Indonesia. Så oppdaget Desi Hanara de religiøse minoritetenes problemer.

TEKST: BIRGITTE MOE OLSEN

■ **Desi Hanara** har vært en nær samarbeidspartner for Stefanusalliansen siden 2017, som representant for sivilsamfunnsorganisasjonen ASEAN Parliamentarians for Human Rights.

Sammen med en håndfull andre organisasjoner som utgjør et nettverk for trosfrihet i Sørøst-Asia, arrangerer vi årlig en konferanse for aktivister, religiøse grupper, myndighetspersoner og akademikere. Temaet for konferansen er trosfrihet i Sørøst-Asia, med forkortelsen SEAFORB.

Var privilegert

– I Sørøst-Asia finnes ingen menneskerettighetsdomstol som holder myndighetene ansvarlig. Vi må finne alternative måter. SEAFORB har utviklet seg til å bli en svært strategisk plattform for å fremme trosfrihet i Sørøst-Asia.

” I Indonesia har vi i mange år arbeidet for reversering av blasfemilovgivningen.

Desi Hanara

en privilegert oppvekst. De fleste med min bakgrunn omgås sjelden minoritetsgrupper, og kjenner ikke deres utfordringer. Da jeg begynte å jobbe med trosfrihet, fant jeg ut at lover og regler i stor grad favoriserer majoritetsbefolkningen, selv om diskriminering av minoriteter er i strid med grunnloven. Jeg har ønsket å få gjort noe med dette og formidle toleranse for de som tror annerledes.

Desi Hanara er motivert av solidaritet.

Beskytte trosfriheten

– *Organisasjonen din tar opp menneskerettighetsspørsmål og utruuster politikere. Hvorfor er dette nødvendig?*
– Politikere kan bidra til å endre diskriminerende lovgivning, eller foreslå lover som beskytter trosfriheten. I Indonesia og Malaysia ser vi at staten favoriserer majoritetsreligionen økonomisk. Politikerne kan sikre mer rettferdig fordeling. De skal også holde sin egen regjering ansvarlig, og kan på den måten forebygge diskriminering.

– *Nytter påvirkningsarbeidet?*
– Ja. På Filippinene ble et lovforslag som skulle begrense hatefulle ytringer, endret i tråd med mange av våre anbefalinger for å sikre ytringsfriheten. I Indonesia har vi i mange år arbeidet for reversering av blasfemilovgivningen. Vi ser at dette arbeidet begynner å bære frukter. Vi gjennomfører også feltarbeid der vi møter myndighetspersoner, religiøse ledere og sivilsamfunnet for å påvirke utviklingen i riktig retning.

– *Nytter påvirkningsarbeidet?*

– Ja. På Filippinene ble et lovforslag som skulle begrense hatefulle ytringer, endret i tråd med mange av våre anbefalinger for å sikre ytringsfriheten. I Indonesia har vi i mange år arbeidet for reversering av blasfemilovgivningen. Vi ser at dette arbeidet begynner å bære frukter. Vi gjennomfører også feltarbeid der vi møter myndighetspersoner, religiøse ledere og sivilsamfunnet for å påvirke utviklingen i riktig retning.

Solidaritet motiverer

– *Du går over til ny jobb i den regionale samarbeidsorganisasjonen ASEAN. Hva tar du med deg etter nesten fire års arbeid for trosfrihet?*

– Jeg sitter igjen med en sterk opplevelse av solidaritet på tvers av religiøse og nasjonale grenser. Solidariteten motiverer og har gjort inntrykk på meg. Kollegaer er blitt som en familie. Jeg kommer til å savne kreativiteten, solidariteten og mulighetene som finnes i en organisasjon i sivilsamfunnet. ■

SEAFORB er en forkortelse for South East Asia Freedom of Religion or Belief – eller Tros- og livssynsfrihet i Sørøst-Asia.

Magasinet
stefanus

Utgiver:
Stefanusalliansen

Adresse:
Trondheimsveien 137,
pb 6603 Rodeløkka,
0502 Oslo

post@stefanus.no

Telefon:
23 40 88 00

Ansv. redaktør:
Johannes Morken
jm@stefanus.no

Redaksjon:
Marianne Haugerud
Birgitte Moe Olsen

Forside:
Maleri av Reidar
Kolbrek

Design:
Tyde: Bendik Schøien

Trykk:
Kai Hansen Trykkeri

Opplag:
16 200

Gavekonto:
3000 14 57922

VIPPS:
19013

Stefanusalliansen er en misjons- og menneskerettsorganisasjon med et særskilt fokus på trosfrihet.

Synspunkter i artikler står for forfatteres og intervjuobjekters regning. Stefanusalliansens meninger kommer til uttrykk i artikler skrevet av staben.

Vi følger personopplysningsloven.

Magasinet kommer gratis sju ganger i året. Bestill med SMS: MAGASIN til 2377 eller post@stefanus.no

Tilgjengelig som podcast. Kontakt KABB: kabb@kabb.no

www.stefanus.no
f/stefanusalliansen
@stefanusalliansen

FARLEG TRU

Nord-Korea og Afghanistan er to av dei desidert farlegaste landa å vera kristen i.

■ **Med sjokk har** vi følgd tragedien i Afghanistan etter at Taliban på 11 dagar overtok makta frå eit regime som kollapsa. Ei islamistisk terrorrørsle med stor militær og politisk kraft har no full kontroll over det herja landet. Spora er levande etter fem års brutalt islamistisk styre frå 1996 til 2001.

Om Taliban blir like brutalt no som den gongen, veit vi ikkje. Har Taliban endra seg, eller dukkar bestialiteten opp igjen så snart dei utanlandske styrkane er borte frå Kabul? Det er all grunn til uro og frykt. Kvinnene i Afghanistan som vart tvinga inn i burka og nekta arbeidsliv og skulegang i 1996, kjenner mørket koma tilbake.

Forsonande tonar som har vore formidla via fjernsyn, gjeld uansett ikkje religiøse minoritetar som sjiamuslimar og sikhar. Definitivt gjeld dei heller ikkje muslimar som har konvertert til kristen tru. Dei fleste konvertittane frå islam kjem også frå folkegrupper som er mistrudde av den dominerande folkegruppa pashtun, maktbasen til sunnimuslimske Taliban.

Kristne i undergrunnskyrkjene har all grunn til å frykta framtida. Våre partnerar som også kjem i kontakt med konvertittar, er redde for at Taliban skal spora opp huskyrkjene. Les meir om undergrunnskyrkja i Afghanistan i denne utgåva av magasinet.

Der Kim Jong-un er gud

Kva som skjer med kristne i Nord-Korea treng vi ikkje lura på. Det er eit skrekkregime som ikkje tolererer noka tru som utfordrar Kim-dynastiet. I det landet er det Kim Jong-un (og far hans og bestefar hans) som er den

einaste guddommen – ein despotisk guddom.

I denne utgåva av magasinet får du lesa forteljingane til menneske som har flykta frå Nord-Korea. Ei kvinne blei arrestert etter at ho hadde fått ei digital utgåve av Jobs bok under eit besøk i Kina. Ho er glad for at ho kom vekk i live. Mange undergrunnskristne vert straffa i fangeleirar der det i praksis ikkje er nokon utgang.

Du får også lesa om korleis regimet lærer opp offiserar som skal forfølgja og straffa kristne. Dei får sjå videoar der kristne blir avretta. Eller dei blir tvinga til å sjå kristne bli drepne av ein eksekusjonspelotong.

” Kristne i undergrunnskyrkjene i Afghanistan har all grunn til å frykta framtida. Bli med i forbøn.

Forbøn

Tragedien Afghanistan har vist at utanlandsk militærmakt brått er makteslaus. Vi må kjempa langs andre spor for respekt for trusfrihet og andre menneskerettar i Afghanistan og Nord-Korea. I denne omgang vil vi gjera vårt gjennom dokumentasjon og informasjon. Stå med dei forfølgde i forbøn. ■

■ **Johannes Morken**
Redaktør

Illustrasjon for Korea Future Initiative: Hauen Kim

KASTES I BRUTALE FANGELEIRE

Kristne straffes i brutale leire for politiske fanger. Henrettelser holdes nå unna offentligheten, for ikke å avsløre at kristen tro finnes.

TEKST: JOHANNES MORKEN

■ **Korea Future Initiative**, en organisasjon som dokumenterer overgrep mot troende i Nord-Korea, sier at den nordkoreanske regjeringen investerer betydelige ressurser i å samle informasjon om og forfølge ideologiske trusler. Blant dem er de kristne.

– Det ideologiske kravet fra staten er å eliminere all tro som ikke er gitt av Kim-dynastiet. Nord-Korea er ett av de farligste landene for kristne, sier Suyeon Yoo, med-direktør i Korea Future Initiative til Magasinet Stefanus.

Han forteller at fengsel på livstid og henrettelser er de to primære straffene for kristne som avsløres i Nord-Korea.

Korea Future Initiative er fra 2021 Stefanusalliansens nye partner, og har intervjuet avhoppere fra Nord-Korea. Slik dokumenterer de overgrep mot mennesker av ulik tro (se faktaboks).

Politisk forbrytelse

Ett av maktorganene som står for forfølgelsen, er Departementet for statens sikkerhet (DSS) som overvåker, etterforsker og straffer poli-

» Religion og overtro er som gift som bryter ned de sosialistiske ideologiske fundamentene og lammer klassebevisstheten.

Departementet for statens sikkerhet

tiske forbrytelser. Å praktisere kristen tro er en politisk forbrytelse i Nord-Korea.

I opplæringsmaterialet som Korea Future Initiative har skaffet frem, får DSS-personell klar beskjed: «Religion og overtro er som gift som bryter ned de sosialistiske ideologiske fundamentene og lammer klassebevisstheten.»

DSS-personell advares: «Hvis vi besmittes med religion og overtro som fiendene sprer, vil vi bli blindet av en ikke-eksisterende Gud og tape av syne den klassebevissthet som kan identifisere venn eller fiende, og vi vil ende opp med å hate de kampene som følger av det vi ofrer.»

Holdes unna offentligheten

Kristne og tilhengere av andre religioner blir alltid stilt for interne domstoler under Departementet for statlig sikkerhet, i stedet for en offentlig domstol. Regimet vil sikre at kunnskap om religionens tilstedeværelse i landet ikke sprer seg. Det forteller Korea Future Initiative etter å ha laget en bred rapport basert på intervjuer med avhoppere.

Rapporten starter med denne hendelsen: I 2018 ble en 38 år gammel mann internert i et senter under Sikkerhetsdepartementet i provinsen Nord-Pyongan.

En korreksjonsoffiser kommer inn i cella og spør: «Hvorfor gjorde du dette som staten forbyr?»

Fangen var arrestert for å ha en bibel. Han svarte: «Jeg ville bare vite selv.»

Korreksjonsoffiseren: «Du trenger å bli sendt til en verden som vi ikke kan se.»

I Nord-Korea er dette fangeleire for politiske fanger. Dit kommer de «farligste fiendene».

Fangeleir uten utgang

I de fleste dokumenterte tilfeller er kristne dømt til livsvarig fengsel i en politisk fangeleir, forteller Korea Future Initiative.

– Offisielt blir disse dommene oppgitt til rundt 15 år, men i praksis sendes fangene til «no exit»-leire. Noen ganger sendes flere generasjoner av familier til slike fangeleire. Fengsel på livstid fører ofte uunngåelig til døden. Dette sier svært mye om forholdene i politiske fangeleire, sier Suyeon Yoo, meddirektør i Korea Future Initiative.

– I noen tilfeller har vi dokumentert at kristne blir henrettet ved skyting, legger han til. ■

Dokumenterer forfølgelsen

- Korea Future Initiative, basert i London og Seoul i Sør-Korea, dokumenterer forfølgelse av kristne og andre troende i Nord-Korea.
- I 2019 og 2020 gjennomførte de 117 intervjuer med overlevende, vitner og overgripere som har flyktet fra landet.
- 273 ofre for alvorlige brudd på religionsfriheten ble identifisert. 215 er kristne, 56 hørte til sjamanismen og to fra andre religioner.
- Ofrene blir forfulgt for religiøse aktiviteter i Nord-Korea og Kina, for oppbevaring av religiøst materiell, kontakt med andre troende, opphold i gudshus og for å dele troen med andre.
- Overgrepene omfatter vilkårlig arrestasjon og fengsling, vilkårlige avhør, tortur, psykiske overgrep og seksuell vold. Familiemedlemmer straffes også.
- I 2021 dokumenteres ytterligere saker, med støtte fra Stefanusalliansen.
- Korea Future Initiative understreker at folk som ikke er intervjuet, kan ha andre opplevelser enn de som er intervjuet.

Den totale forfølgelsen

I 1945 var det 200 000 protestanter i det som ble Nord-Korea.

Kirken ble under Sovjet-styret fra 1945 utsatt for diskriminering og under det nye nordkoreanske regimet fra 1948 brutal forfølgelse.

På 50-tallet ble et nytt klassesystem innført. En antireligiøs utdanningskampanje ble satt i gang. Sosiale kirkelige institusjoner ble nedlagt med tvang.

Rundt 1960 ble gjenværende, isolerte kristne tvunget under jorden. Grupper av kristne var ikke observerbare tidlig på 1990-tallet, ifølge en sentral aktør bak dagens underjordiske huskirker.

Dagens små kristne huskirker har oppstått på tross av forfølgelsen. Men ingen vet hvor mange de er. Mange kristne holder troen helt for seg selv, de kan ikke stole på noen.

I 1945 var det 55 000 katolikker i landet. Sentrale ledere ble i 1949 fengslet eller bortført. Flere titalls munk ble drept.

Ifølge kardinal Nicholas Cheong Jin-suk, tidligere erkebiskop i Seoul, var det i 2006 ingen kjente katolikker igjen.

Buddhister, cheondoister og sjamanistiske tilhengere har også møtt ekstrem forfølgelse.

HERDES TIL FORFØLGELSE

Sikkerhetsoffiserer som sendes ut for å forfølge kristne, herdes: De tvinges til å se kristne bli henrettet. Men ikke alle orker det de blir satt til å gjøre.

TEKST: JOHANNES MORKEN

■ **Korea Future Initiative** har gjennom intervjuer med avhoppere som selv har stått for overgrep mot kristne fanger, fått dokumentert flere steder hvor mennesker henrettes for sin tro i Nord-Korea. Også videoer av henrettelser er dokumentert.

Offiserer som skal forfølge troende, tvinges enten til å se henrettelser eller å se videoer.

– Videoer av henrettelser av kristne er ett av flere eksempler på hvordan kristne dehumaniseres i Nord-Korea, sier Suyeon Yoo, med-direktør i Korea Future Initiative.

I intervjuene som organisasjonen har gjennomført, er syv steder hvor mennesker henrettes for sin tro identifisert.

– Henrettelser av kristne skjer ikke lenger offentlig, siden regjeringen ikke ønsker å innrømme at det finnes kristne i Nord-Korea. I stedet foregår henrettelser i straffeanlegg eller statlige institusjoner. Henrettelsene bevitnes bare av utvalgte myndighetspersoner som tvinges til å være til stede. Praksisen er ment

å vise alvorlighetsgraden i «forbrytelsen». Myndighetspersonene skal herdes slik at de oppsporer og arresterer flere kristne, sier Suyeon Yoo.

Fikk forfremmelse

Noen av avhopperne Korea Future Initiative har intervjuet, var selv ansatt i den nordkoreanske staten og utførte overgrep, eller de var vitne til overgrep mot kristne.

Hyung-joon var, før han hoppet av, en tjenestemann som hadde i oppgave å avhøre personer som var mistenkt for å ha blitt kristne i Kina.

Flyktninger som blir tatt i Kina, er helt frem til pandemien førte til stengte grenser, blitt sendt tilbake til Nord-Korea. Hyung-joon ble opplært for å identifisere kristne under avhør.

– Jeg spurte ikke mye i avhørene. Nordkoreanere som blir tatt for å tro på en religion, blir uansett dømt til livsvarig fengsel, sier han.

Han og andre ble lovet forfremmelse ved å spore opp kristne og avhøre dem under brutale omstendigheter.

– Jeg følte ikke mye press for å få informasjon fra de religiøse som vi arresterte, sier Hyung-joon i intervju med Korea Future Initiative.

– De arresterte ble slått til de var bevisstløse. De var forrædere. Vi satte noen i et hull som vi hadde gravd i bakken. Vi spurte om de hadde vært i Kina og hva de gjorde der, sier Hyung-joo.

– Vi spurte gjerne: «Har du noen gang sett en bibel?» Først ville vi si: «Hvis du beskriver en bibel, lar vi deg gå.» Vi ville også spørre om de hadde vært i en kirke. Men vi tenkte egentlig ikke så mye på hva vi spurte om. Vi gjorde som vi ble fortalt, sier Hyung-joo.

Hemmelig kristen

Avhopperen Jeonghwan ble kristen som barn i Nord-Korea. Faren hans var en av de aller siste kristne fra tiden før Korea ble delt i 1948 og Nord-Korea ble en kommunistisk, innesluttet stat, styrt av Kim-dynastiet.

Illustrasjon for Korea Future Initiative: Haeun Kim

I frykt for forfølgelse praktiserte Jeonghwans far sin tro i hemmelighet, slik svært mange kristne i Nord-Korea gjør, de kan ikke stole på noen andre. Mannen fortalte ikke om troen til sin egen familie heller, de så ham bare fremføre noen ord i stillhet med ansiktet vendt bort fra dem.

Det mannen drev med, var bønn. En dag lot faren sønnen Jeonghwan få del i den kristne troen. Faren holdt noen prekener for sønnen. Jeonghwan gjorde deretter som faren gjorde.

– Jeg ba alene, slik de aller fleste kristne gjør, mens jeg gikk, og jeg ba alltid om morgenen og kvelden. I starten hadde jeg bare en vag tro.

Henrettet kristne

Selv fikk Jeonghwan arbeid for regjeringen. Han deltok på mange forelesninger der han og kollegene fikk se filmer av underjordiske kristne som ble arrestert og straffet for sin tro.

Jeonghwan forteller om en mann som hadde lært om Bibelen og møtt kristentroen i Kina. Tilbake til Nord-Korea delte han troen med noen andre og begynte å holde gudstjenester.

‘Vekker tanker om Auschwitz’

«Nordkoreanske tjenestemenn, hvis forbrytelser vekker tanker om Auschwitz, må identifiseres og holdes ansvarlige. Og vi må ikke glemme vitnesbyrdene fra de overlevende (...) som har overvunnet døden i Nord-Korea. Dette er det minste vi, frie nordkoreanere og du, leseren som har fått frihet ved fødselen, kan gjøre (...) for å vise menneskelighet.»

Il-lyong Ju, nordkoreansk menneskerettsadvokat i eksil

” Min tro og mitt yrke var fullstendig i strid med hverandre. Min tro lærte meg å leve som et godt menneske gjennom kjærlighet og tro.

Jeonghwan, avhopper fra Nord-Koreas brutale maktapparat

– En forelesningsvideo som vi fikk fra Departementet for statssikkerhet, viste hvordan denne menigheten ble henrettet av en eksekusjonspilotong, på grunn av sin kristne tro, sier Jeonghwan.

En gang var Jeonghwan selv til stede da en bestemor og hennes barnebarn ble henrettet fordi de praktiserte kristen tro.

Fikk problemer

Jeonghwan som ble mer og mer overbevist i sin egen kristne tro, fikk større og større problemer med det han drev med. Han hoppet derfor av, forlot Nord-Korea og kom til Sør-Korea.

– Jeg visste at jeg selv ville bli henrettet hvis det ble oppdaget at jeg var kristen. Da jeg etter hvert lærte Bibelen å kjenne og stadig var i bønn, forstod jeg at Gud ikke ville at jeg skulle jobbe for regjeringen. Min tro og mitt yrke var fullstendig i strid med hverandre. Min tro lærte meg å leve som et godt menneske gjennom kjærlighet og tro. ■

ARRESTERT MED JOBS BOK

Hun ble arrestert med en digital utgave av Jobs bok som hun hadde fått i Kina. Det er en stor forbrytelse.

TEKST: JOHANNES MORKEN

■ Den nordkoreanske kvinnen

Sumi ble introdusert for kristen tro av besteforeldrene. Selv ble hun kristen etter å ha besøkt en kirke i Kina i 2013.

– Hjemme var jeg blitt indoktrinert om korset og at vi skulle frykte kirken. Jeg hadde ikke tenkt å oppsøke en kirke i Kina. Men da jeg ble sulten, kald og sliten, oppsøkte jeg en kirke. Der ble jeg møtt med en klem og en kjærlighet jeg aldri har opplevd i Nord-Korea: «Velkommen. Du har gått gjennom så mye».

Kjærlighet i kirken

– Da de klemte en tiggers kropp som min og fortalte meg at de elsket meg, innså jeg at korset ikke er noe å være redd for. Gjennom denne kirken lærte jeg at jeg må elske og tilgi menneskene som jeg hatet og ønsket å drepe, og at hevn ikke er veien, sier hun.

Et halskjede med et kors som Sumi hadde fått i gave, ble gjemt bak portrettet av Kim Jong-un når hun ikke hadde det på seg. Illustrasjon for Korea Future Initiative: Haeun Kim

Det var ikke plass til hele Bibelen på hennes minnepinne. Derfor valgte Sumi Jobs bok som pastoren kopierte.

Hjemme i Nord-Korea ble Sumi arrestert for å være i besittelse av religiøst materiale.

– Jeg ble slått intenst i flere dager og ønsket til slutt å dø.

Myndighetenes folk ville vite hvor jeg hadde fått Jobs bok, men jeg ville ikke avsløre det fordi det ville sette mange liv i fare. Jeg valgte å utholde slagene, forteller Sumi til Korea Future Initiative.

– Et halskjede med et kors som jeg hadde fått i gave, gjemte jeg bak portrettet av den øverste leder og tok det på meg bare ved spesielle anledninger, legger Sumi til.

– Dette var første gangen jeg innså at Nord-Korea var en problematisk nasjon. Jeg hadde visst at det var farlig å leve ut sin tro, men ikke så farlig.

Hun ble heldigvis sluppet fri, og hoppet senere av.

Forbudt

Suyeon Yoo i Korea Future Initiative sier at det er et generelt forbud mot alle slags medier som ikke er godkjent av staten.

– Men bare det å være i besittelse av kristent materiale blir sett på som spesielt alvorlig, sier han.

Spredningen av nye moderne, og ulovlige, teknologier gir både større tilgang til informasjon og større risiko for dem som bruker teknologien til å lagre ulovlig materiale.

– Regjeringen endrer stadig metodene for å identifisere bruk av ikke-statlig sanksjonerte medier. Straffene er høye, sier Suyeon Yoo.

Brant Bibelen

Avhopperen Eunjeong ville ta med seg tynne utdrag av Bibelen og en kopi av hele Bibelen tilbake til Nord-Korea fra Kina i 2003.

– Men jeg var redd for at jeg skulle bli tatt, så jeg lot den store Bibelen ligge igjen i Kina. Utdragene gjemte jeg på bunnen av vesken min, under klær og andre eiendeler, forteller Eunjeong.

Offiserene fra Departementet for statens sikkerhet fant ikke bibeldelene da han kom til grensa.

– Jeg leste bibelutdragene etter at jeg kom hjem til Nord-Korea. Men jeg var alltid forsiktig i tilfelle politiet kom på en dør-til-døraksjon. Jeg pakket derfor bibeldelene inn i plast og gjemte dem under den største steinen ute på en åker, forteller Eunjeong og avslutter:

– Men jeg var bekymret for at folk skulle bli mistenksomme fordi jeg gikk ut på åkeren om vinteren, så jeg kastet bibeldelene i ovnen etter at jeg hadde lært alt utenat. Tårene rant, men jeg følte meg lettet. ■

” Da de klemte en tiggers kropp som min og fortalte meg at de elsket meg, innså jeg at korset ikke er noe å være redd for.

Sumi, avhopper, om møtet med kristne i Kina

‘Er du oppe for å be skitt igjen?’

Avhopperen Minseok tilbrakte selv måneder i en straffeastalt under Departementet for statens sikkerhet (DSS). Hun forteller:

– Jeg så bare én person som var religiøs. Fangen ble slått hver dag, og en gang etterlatt blødende på gulvet. Men fangen ba på samme måte neste morgen. En tjenestemann ropte: «Er du oppe for å be skitt igjen?»

– Fangen demonstrerte for meg hva tro er. Andre ville ha sluttet å be i frykt for juling, spesielt når kostholdet vårt var elendig. Når du er så underernært, kan du dø av slike slag som han fikk, sier Minseok.

‘Du kristne tisper!’

Yukyung vokste opp i en kristen familie, moren var med i en liten underjordisk menighet i Nord-Korea. Yukyungs mann og barn ble kristne på tur til Kina. Tilbake i Nord-Korea ble hele familien arrestert av offiserer fra Departementet for statlig sikkerhet.

Da Yukyungs mann under avhør tenkte at han skulle redde barna, tilsto han at han trodde på Jesus, selv om han fryktet for sitt eget liv.

– Dagen etter plasserte de meg og mannen min i eneceller. Jeg kunne høre lyden av tortur fra hans celle.

Yukyung trodde ikke de oppdaget det da hun lukket øynene og ba.

– Men en offiser ropte: «Hei, du kristne tisper. Har du gått fra sans og samling ved å be her?» De slo meg. To ribben og et krageben knakk. Hele kroppen var oppblåst og sår. Jeg ble også nektet søvn og mat. De rev sund klærne mine. Da jeg endelig fikk se mannen min igjen, kunne jeg knapt kjenne ham igjen, sier Yukyung. Hun ble selv sluppet fri og slapp å havne i en politisk fangeleir.

LES MER PÅ NETTET

På våre nettsider kan du lese rapporten fra Korea Future Initiative. www.stefanus.no

Shafqat Emmanuel og Shagufta Kausar er fri etter å ha vore dødsdømde sidan 2014. Foto: Privat

TRYGGE ETTER SJU ÅRS DØDSDOM

Kristent ektepar som blei frikjent etter sju år med pakistansk dødsdom, fekk statleg hjelp til å unngå ekstremistane ved å forlate Pakistan.

TEKST: JOHANNES MORKEN

■ **Shafqat Emmanuel og Shagufta Kausar** har sidan 2013 vore uskuldig fengsla for blasfemi og sidan 2014 levd med dødsdom. Den 3. juni blei dei frikjende av High Court i Lahore, den øvste domstolen i Punjab-provinsen.

Torsdag 12. august vart dei sette på eit fly til eit land i Europa etter at dei sidan frikjenninga hadde vore plassert i eit sikkert hus som hæren har. Ekstremistar stod klare til å ta livet av dei dersom ekteparet ikkje fekk vern. I denne saka med sterkt internasjonalt press, sytte regjeringa og hæren for å få dei trygt ut av landet.

Dei fire barna deira, som no er mellom 13 og 21 år, har i alle desse åra vore tekne hand om av slekta. No er dei samla igjen.

Advokat Saif Ul Malook førte saka for High Court då frifinninga kom. Malook som sjølv er muslim, var også advokat då den kristne kvinna Asia Bibi vart sett fri i oktober 2018 etter å ha hatt ein dødsdom for blasfemi sidan 2010.

Glade for å vera fri

Saka til ekteparet Shafqat Emmanuel og Shagufta Kausar er blitt internasjonalt kjend, slik også saka til Asia Bibi var. Europaparlamentet vedtok i slutten av april ein resolusjon som fordømde blasfemilova i Pakistan og valdsangrep mot religiøse minoritetar. «Blasfemilova skaper eit klima av terror og tvang i Pakistan», heitte det.

Europaparlamentet ville ha vurdert EUs handelsavtale med Pakistan på nytt. Resolusjonen fordømde dødsdommen mot det kristne ekteparet og kravde at dei to måtte setjast fri.

Vel ein månad etter resolusjonen blei Shafqat og Shagufta sette fri og så i august hjelpte ut av landet.

Karikaturar og drap

Resolusjonen kom midt i ein heftig krangel mellom Pakistans statsminister Imran Khan og den franske presidenten Emanuel Macron.

Den 1. september i fjor publiserte det franske sati-remagasinet Charlie Hebdo på nytt ein Muhammed-karikatur, for å markera starten på rettssaka mot dei tiltalte etter terrorangrepet mot magasinet i 2015. Islamistiske terroristar svarte med fleire drap, mellom anna på ein lærar som viste karikaturar i klasserommet.

President Macron gjekk hardt ut: «Frankrike ville aldri gje etter for islamsk terrorisme.»

Valdsbølger i Pakistan

I mange byar i Pakistan sette ytterleggående muslimar i gang valdelege demonstrasjonar, leia av islamistpartiet Tehreek-e-Labbaik Pakistan (TLP). Kravet var boikott av franske varer og deretter utkastning av den franske ambassadøren.

Statsminister Khan kjøpte seg først tid ved å lova ein avtale om å senda den franske ambassadøren heim innan 20. april i år. Men etter at fire politimenn vart drepne i demonstrasjonane, blei leiaren i TLP arrestert og TLP forbode før fristen gjekk ut.

Statsminister Khan har sidan før han blei statsminister i 2018, støtta blasfemilova og var tydeleg på at det var valden, men ikkje motivasjonen til TLP han er mot.

Bydel brent ned

I 2013 vart ein annan kristen fengsla og skulda for blasfemi. Sawan Masih vart dømd til døden året etter.

Det var same året som Shafqat Emmanuel og Shagufta Kausar blei dømde til døden. Ein islamistisk mobb brende den gongen ned bydelen Joseph Colony i Lahore, der Sawan Masih budde.

Sist haust vart han endeleg frifunnen. Stefanus-alliansen har gjennom vår partner i Pakistan hjelpt familien med eit levebrød medan Sawan Masih sat i fengsel.

Må klara seg utan hjelp

Men Sawan Masih og familien har ikkje vore i sentrum for internasjonalt press. Dei måtte i staden flykta og gøyma seg i ein annan pakistansk by, for å prøva å koma unna ekstremistar. Dei har berre slekta å hjelpa seg med i kampen for å koma ut av Pakistan.

Saka til ekteparet Shafqat og Shagufta viser at press mot Pakistan kan hjelpa. Saka til Sawan Masih viser at det å vera frikjent i Pakistan, ikkje betyr å vera fri. ■

» Saka til Sawan Masih viser at det å vera frikjent i Pakistan, ikkje betyr å vera fri.

Taliban-krigarar marsjerer i gatene i Kabul. Foto: Shutterstock

TRU OG FRYKT UNDER TALIBAN

Kristne i små undergrunnskyrkjer i Afghanistan lever i frykt etter at Taliban på sjokkarta vis tok makta.

TEKST: JOHANNES MORKEN

■ **Kristne inne i** det herja landet ringer desperat til kontaktar utanfor Afghanistan. Dei tryglar om forbøn og hjelp til å flykta frå det dei er redde for blir eit nytt skrekkregime.

Medlemmar av små huskyrkjer brenn kristne bøker og anna materiale som kan avsløra at dei har konvertert til kristendomen. Dei er redde for at Taliban ein dag står på døra. Dette fortel fleire av kjeldene til Magasinet Stefanus.

Kva Taliban faktisk kjem til å gjera i praksis, veit vi ikkje. Frykta og panikken skuldast det brutale Taliban-styret frå 1996 til 2001.

Dei forsonande signala som Taliban kom med på fjernsyn rett etter makttovertakinga, gjeld i alle fall ikkje religiøse minoritetar. Dei lever i djup og grunnitt frykt for den sunni-muslimske terrorørsla Taliban. Det gjeld både sikhar og sjia-muslimar.

Oppblåste tal

I Afghanistan finn vi også ein liten minoritet av kristne. Ingen veit kor mange denne løynde kyrkja tel. Somme vestlege organisasjonar hevdar at det er 100 000 kristne.

Den kanadiske medieorganisasjonen Pamir Ministries avviser blankt at nokon har grunnlag for slike tal. Vår kjelde der, som av tryggingssgrunnar ikkje står fram med namn, har arbeidd i og med Afghanistan i 40 år, budd der i fire år og har dagleg kontakt med afghanske kristne. Dei utrustar og lærer opp huskyrkjene gjennom digitale verktøy.

– Det er nokre tusen kristne i Afghanistan, det er vi sikre på, seier kjelda. Pamir Ministries samarbeider med Operasjon Mobilisering.

Når dei gjennom åra har publisert annonsar i sosiale media, med spørsmål om å læra Jesus å kjenna, har organisasjonen alltid fått stor respons, gjerne over hundre svar dagleg.

Gisselaksjon og frykt

Afghanistan er eit svært vanskeleg og farleg land å vera kristen i. Det einaste anerkjente kyrkjebygget i Afghanistan er eit katolsk kapell i den italienske ambassaden.

Kristne som har konvertert frå islam, må møtast i djup løyndom i små husgrupper.

Vår kjelde i Pamir Ministries budde og arbeidde i Afghanistan frå 2003 til 2007. I desse åra var det ein viss grad av fridom etter afghanske forhold. Kristne kunna møtast i grupper på oppimot 20.

Men situasjonen snudde dramatisk i 2007. Den 19. juli blei 23 sørkoreanske misjonærar, som hadde lagt ut på ei svært uklok og altfor risikabel reise mellom

Kandahar og Kabul, kidnappa av Taliban. To mannlege gislar blei drept før ein avtale mellom Sør-Korea og Taliban berga livet til dei 21 andre.

Men situasjonen vart etterpå mykje verre for huskyrkjene. Det blei fleire angrep. Fleire kristne drog frå Afghanistan. Kristne byrja møtast i mindre grupper med fleire tryggingstiltak, fortel Pamir Ministries.

Framleis kjem det til nye Jesus-truande. I smågruppene deler dei ordet og blir døypte. Dei har nettverk, fortel vår kjelde, som sjølv har eit stort nettverk i landet etter 40 år.

Dei fleste konvertittane bur i Kabul og andre større byar i nord. Fleirtalet av konvertittar er frå folkegruppa hazarane, ein av dei etniske minoritetane.

Kanskje er tredjeparten av konvertittane tadsjikar, ei folkegruppe av same slekt som folk i nabolandet Tadsjikistan i nord. Andre er usbekarar. Nokre ytterst få kjem frå den dominerande folkegruppa pashtun, som er basen til sunnimuslimske Taliban. Hazarafolket kjenner eg truga på livet på grunn av sin etnisitet.

Hjelper kristne, sterk frykt

Fleire av Stefanusalliansen sine partnarar har arbeid som også set dei i kontakt med nokre frå Afghanistan.

Eit pastorpar i Sentral-Asia som tidlegare har vore misjonærar i Afghanistan, har hatt opphald på «Josefs Hus», som Stefanusalliansen støttar. I dette huset som ligg i eit land nær Sentral-Asia, får pastorar og misjonærar i nokre veker kvile, avkopling, helsesjekk og støttesamtalar. Det er ein kjærkomen og naudsynt pause frå det harde presset og forfølginga som dei lever under i det daglege i Sentral-Asia og land som grensar til Sentral-Asia. Kona står sentralt i eit nettverk av kvinner i dette sentralasiatiske landet. →

” Mange av dei truande er desperate etter å koma seg ut av Afghanistan.

Mansour Borij, Article 18

Bibelen slår rot i Afghanistan.. Foto: Pamir Ministries.

← Frå si side av grensa mot Afghanistan står pastorparet no i tett kontakt med desperate afghanske kristne etter at Taliban tok makta. Men pastorparet vågar ikkje fortelja Magasinet Stefanus meir om arbeidet, av frykt for tryggleiken til konvertitt-kristne inne i Afghanistan, og for sin eigen tryggleik.

Med base i England utrustar Pars Theological Centre leiarar frå undergrunnskyrkjer i Iran og iranske kyrkjer utanfor landet. Dei fleste av dei 540 studentane er iranske. Men frå tid til tid har dei også afghanske kristne som er registrerte for det avanserte utdanningsprogrammet for pastorar og andre kyrkjeleiarar.

For tida har dei tre studentar inne i Afghanistan og tre afghanarar i andre land.

Ein av studentane, Ali, ringte frå Kabul ein sein kveld den første helga etter Taliban makttovertaking. På ein telefonsvarar la han igjen eit fortvilt rop om forbøn. Han er frå hazarafolket. Denne folkegruppa er truga av Taliban som har base blant pashtunfolket. Både etnisitet og tru gjer livet farleg. «Pars» våga ikkje ringa tilbake, av frykt for overvaking.

– Vi har seinare hatt kontakt med dei tre. Ein prøvde å flykta til Pakistan, men grensa var stengt. Dei to andre gøymmer seg heime. Det er uvisse og forvirring. Vi bed for dei, seier pastor «Ron» i Pars.

» Ein afghanar som blir kristen, utset seg alltid for stor fare.

Pastor «Ron» i Pars Theological Centre

Ein av Pars-studentane i Afghanistan leier to husgrupper der konvertittar møtest i løyndom med mange sikringstiltak. Ein annan arbeider i ein av dei kristne humanitære organisasjonane i Afghanistan.

Farleg å bli kristen

– Ein afghanar som blir kristen, utset seg alltid for stor fare. Også utanfor Afghanistan kan det vera farleg for ein afghanar å bli kristen. Vi veit om afghanske kristne i asylmottak i Europa som er blitt forsøkt drepane av andre afghanarar. Så dei som blir kristne, har ei sterk og genuin tru, seier pastor «Ron» i Pars Theological Centre og legg til:

– Når Taliban no har teke makta i Afghanistan, er frykta stor. Huskyrkjene er ikkje synlege. Men vi veit at den tidlegare regjeringa skaffa seg namn på kristne. Vi

er svært redde for at Taliban får tak i informasjonen og ein dag startar jakta på kristne i undergrunnskyrkjer. Vi ber om at Gud løyner huskyrkjene for Taliban, seier pastor «Ron».

Pastor «Ron» understrekar at han ikkje har eit samla bilete av situasjonen. Han byggjer på det han høyrer frå studentar og frå vener med nettverk i det herja landet.

– Så langt er det mykje rykte, vi veit ikkje kva som er sant, seier pastor «Ron».

Tryglar om hjelp

Pamir Ministries med base i Canada har dagleg kontakt med afghanske konvertitt-kristne. Og no er dei redde. Pågangen frå afghanske kristne til denne medieorganisasjonen auka sterkt etter at Taliban hadde teke makta. Desperate kristne tryglar om hjelp til å koma seg ut.

Den hjelpa kan Pamir Ministries ikkje gje, dei er ein kristen medie- og opplæringsorganisasjon som med digitale verkøy utrustar og inspirerer huskyrkjer i Afghanistan. Pamir Ministries viser dei desperate til FNs flyktningorganisasjon, UNHCR.

Kjelda vår i Pamir Ministries seier at dei per 2. september har fått høyra om ei kristen kvinne som har klart å komma seg ut av Afghanistan etter at Taliban tok makta. Dei reknar også med at nokre andre også kan ha kome seg ut.

Historier som ikkje er sanne

Vår kjelde noterer seg alle rykta som blir spreidde på nettet og gjennom sosiale media om at Taliban er i gang med å avretta kristne og går frå dør til dør for å drepa kristne.

– Ein fake news-industri spreier historier som ikkje er dokumenterte. Dei har ein agenda, dei vil samla inn pengar. Vi som har eit stort nettverk i Afghanistan, har så langt ikkje høyrte om kristne som er drepane av Taliban etter at Taliban tok makta, seier vår kjelde.

Pamir Ministries seier at ikkje minst amerikanske aktørar som kjenner på skuld etter det kaoset USA har vore med på å skapa i Afghanistan, vil samla inn gigantiske pengesummar og fortel at dei vil berga kristne ut.

Samstundes er kjelda vår klar:

– Kristne i Afghanistan har all grunn til frykt i møte med Taliban. Spørsmålet er om det er stille før stormen. Kanskje er historia eg kan fortelja, ei anna neste veke, seier kjelda.

Brenn kristne bøker

Frykta er stor. Vår kjelde i Pamir Ministries seier at ein kristen mann inne i Afghanistan like etter makttovertakinga fortalde at han hadde brukt dagen til å brenna kristne bøker og anna materiale, i tilfelle Taliban kjem.

Organisasjonen Article 18, med base i England, støttar forfølgde kristne i Iran. Article 18 har ikkje arbeid

» Kristne i Afghanistan har all grunn til frykt i møte med Taliban. Spørsmålet er om det er stille før stormen.

Pamir Ministries

i Afghanistan. Men nokre iranske nettverk av huskyrkjer, som Article 18 har tett kontakt med, har også afghanske kristne medlemmer. Desse har kontaktar i Afghanistan og sender vidare dramatisk nytt.

– Ein afghansk kristen som akkurat no er utanfor Afghanistan, fortalde meg at hans eigen familie og medlemmane i huskyrkja deira brenn materiale som kan utsetja dei for fare den dagen Taliban måtte koma på døra, fortel Mansour Borij i Article 18 til Magasinet Stefanus. Stefanusalliansen samarbeider med Article 18.

– Dei truande i Afghanistan er frukt av mange års bøn, disippelskap og trufast teneste i svært tøffe omgjevnader. Sjølv sagt kan innverknaden deira på lokalsamfunn framleis halda fram, men kanskje ikkje like effektivt som før, sier Borij til Christianity Today.

Usikker framtid

Vår kjelde i Pamir Ministries spør seg kva som vil skje etter at Taliban har teke makta.

– Vil kyrkja utvikla seg utan hjelp utanfrå? Vil leiarar flykta frå landet? Vi har så langt berre spørsmål om framtida for dei kristne i Afghanistan.

Pastor «Ron» i Pars Theological Centre oppmodar:

– Be for studentane våre. Be for kvinnene som fryktar at alle rettane blir tekne frå dei. Be for dei kristne i undergrunnskyrkjene, som desperat håpar at Taliban ikkje finn dei. Be om fred for Afghanistan. Be om at Taliban ser Kristi lys. ■

Mansour Borij: – Afghanske kristne brenn kristne bøker. Foto: Johannes Morken

LES MEIR

På nettsidene kan du lesa historia om fembarnsmora Nafasgul som fryktar framtida for seg og døtrene og har prøvd å flykta. www.stefanus.no

Blir dette lagnaden? Burka og piggråd? Foto: Shutterstock

‘NÅ ELLER ALDRI FOR LIBANON’

Juliana Sfeir arbeider i SAT-7, som ønsker å nå særlig isolerte kristne i Midtøsten og Nord-Afrika. Foto: SAT-7

– Libanon må bygge bro mellom religioner og sikre like borgerrettigheter for alle, sier aktivisten og TV-produsenten Juliana Sfeir.

TEKST: AHMED NAJI, BEIRUT, LIBANON

■ **Juliana Sfeir** var en av deltakerne på et kurs i trosfrihet, med materiell utviklet av Stefanusalliansen og nordiske partnere, som nå er tilpasset bruk i den arabiske verden.

Sfeir arbeider i den kristne satellittkanalen SAT-7 som kringkaster på arabisk, persisk og tyrkisk i over 22 land i Midtøsten og Nord-Afrika. Hun er ansvarlig for TV-programmer som tilbyr utdanning, sosial samhörighet, helse og utvikling – og, som hun sier det, kritisk tenkning.

Fredsbygging

– Kanalen står for fredsbygging og har programmer om menneskerettigheter. Her er ingen angrep, sier Sfeir.

Libanon er et land der staten har falt sammen. Landets politiske system bygger på at ulike religiøse grupper har representasjon tilsvarende den oppslutning de har

” Gapet mellom folkegrupper i det libanesiske samfunnet synes å øke.

Juliana Sfeir, libanesiske medieprodusent

hatt: Makten er delt mellom sunni- og sjia-muslimer og maronittiske og ortodokse kristne. Men i praksis styres landet av krigsherrene fra borgerkrigen fra 1975 til 1990, og systemet er korrupt.

Det raste store demonstrasjoner mot det politiske vanstyret fra høsten 2019 til samfunnet ble stengt ned under pandemien, som i seg selv satte systemet på prøve.

Så kom den katastrofale eksplosjonen i Beirut 4. august i fjor da et lager med over 2700 tonn eksplosivt materiale gikk i luften, også det et resultat av politisk vanstyre.

Stiftelsen Adyan, som har oversatt og tilpasset kurset om trosfrihet, har selv deltatt i demonstrasjoner i Beiruts gater. Adyan har også laget undervisningsopplegg for ungdom om behovet for et nytt styresett i Libanon.

Programmer om trosfrihet

Med Beirut som base har Juliana Sfeir selv produsert flere programmer om tros- og livssynsfrihet, blant annet et spillprogram, «Puzzle», for barn og unge. Det var finansiert av Det danske misjonsråd, i samarbeid med Right to Play. Programmet fører sammen gutter og jenter mellom 10 og 15 år fra forskjellig sosial, religiøs, etnisk og nasjonal bakgrunn i Libanon.

– Her får de spille sammen, lage musikk og lære om rettighetene sine, sier Juliana Sfeir.

Med denne bakgrunnen ble Juliana Sfeir invitert til å være med på Adyans kurs for folk som vil undervise om trosfrihet i Midtøsten og Nord-Afrika. Hun roser kurset om «ekstremt interessant, interaktivt og fleksibelt».

– Det var berikende å møte deltakere fra forskjellige samfunnslag, nasjoner og religioner. Kurset er tilpasset alle, enten vi er kunstnere, diplomater, aktivister, politikere eller offentlige tjenestemenn. Siden jeg er filmfan,

likte jeg alle dokumentarfilmene og videoene, sier hun begeistret.

De som styres av ekstremister

Etter kurset har Juliana Sfeir selv gitt opplæring i tros- og livssynsfrihet til sine medprodusenter i SAT-7 og produsert flere nye programmer.

– Utfordringene er å møte seere som ikke er enige i behovet for trosfrihet, demokrati og like rettigheter for alle. Disse seerne kommer gjerne fra land som styres av ekstremister, sier Juliana Sfeir.

Hun sier at det er viktig å lage forbilder «på bakken» og sette i gang vellykkede eksempler på dialoger.

– Det ansvaret har akademikere, aktivister, kunstnere og mediefolk som kommuniserer tros- og livssynsfriheten med folk fra alle slags bakgrunner. God kommunikasjon rydder opp i misforståelser og skaper respekt for tankefrihet og religions- eller trosfrihet for alle.

En ny verden

Sfeir sier at opplæringen fikk henne til å våkne til en ny virkelighet og lære nye måter å tenke på.

– Å bli introdusert for internasjonale konvensjoner og erklæringer om menneskerettigheter var som å dykke ned i en helt ny verden. Det lærte meg ikke bare hvordan jeg kan gjøre jobben min bedre, men også våge å dele mine personlige meninger i sosiale medier.

Hun sier at gapet mellom folkegrupper i det libanesiske samfunnet synes å øke.

– Den eneste løsningen er å bygge fred, stabilitet og demokrati – ikke ved å følge enda et nytt politisk parti, men ved å dyrke en sosial kultur med religions- eller trosfrihet, der like rettigheter aksepteres. Vi må bygge bro mellom ulike religioner og livssyn. Det er nå eller aldri for Libanon, sier Juliana Sfeir. ■

Trosfrihet på arabisk

Digitalt kursmateriell som er utviklet av Stefanusalliansen sammen med et nordisk økumenisk nettverk for trosfrihet (NORFORB), er oversatt til arabisk og tilpasset bruk i Midtøsten og Nord-Afrika.

Stiftelsen Adyan i Libanon, som har gjort dette, har i år gjennomført to kurs for folk som selv skal undervise videre om trosfrihet.

Kursene går digitalt over en periode på ti uker for hvert kurs. Det har vært med 46 deltakere fra ti land: Kristne, sunni- og sjia-muslimer, bahaier, jesidier, kakaier, ateister og agnostikere.

OPPGJØR MED BLASFEMILOVER

Etter at Amal hadde fått opplæring i trosfrihet, ledet hun selv et kurs der de som forsvarte muslimske blasfemilover, underveis tok et oppgjør med lovene.

TEKST: AHMED NAJI, BEIRUT, LIBANON

■ **Amal Al-Harathi er muslim**, jordansk forfatter og menneskerettighetsaktivist. Amal ble entusiastisk deltaker på libanesiske Adyans kurs for folk som selv skal undervise om trosfrihet i den arabiske verden, med materiell fra Stefanusalliansen og et nordisk nettverk for trosfrihet.

– Den viktigste delen av kurset var den praktiske, sier Amal Al-Harathi, som forteller hva som skjedde like etterpå.

På et kurs Amal Al-Harathi selv gjennomførte, mente ved starten ni av 20 at det er behov for blasfemilover.

– Etterpå uttrykte alle, uten unntak, sin misnøye med enhver lov som kriminaliserer forakt for religion. Grensene for ytringsfrihet går der du oppmuntrer til hat mot andre. Det vi trenger er beskyttelse mot hat.

Skriver om trosfrihet

I 2014 grunnla Amal Al-Harathi «Forum for arabiske kvinner» – som vil støtte, styrke og oppmuntre kvinner til å lese og kreve sine rettigheter.

– Jeg ønsket å finne årsakene til vold mot kvinner og finne måter å oppnå likestilling mellom menn og kvinner, sier Amal

Hun ble også med i et arabisk, tverreligiøst forfatterforum. Som forfatter begynte Amal å skrive om arbeidet for inkluderende statsborgerskap i arabiske land, med like rettigheter for alle uavhengig av religion eller etnisitet.

Så ble hun invitert med på Adyans kurs i trosfrihet. Amal Al-Harathi takker for undervisningen om menneskerettigheter og for innføringen i konflikter som skyldes manglende respekt for religions- og trosfriheten.

Hun vil gjerne at hennes egne tekster skal bidra til å redusere underskuddet på religionsfrihet i Midtøsten og Nord-Afrika. Hun sier at kurset også lærte henne mye om å kjempe mot sekteriske fortellinger i mange religiøse samfunn.

Leder debatter

Amal har satt i gang en rekke debatt-arrangementer på sosiale plattformer etter at hun fikk opplæring. Flere økter har handlet om religiøst og kulturelt mangfold og religiøse minoriteter

i den arabiske verden. En av de mest vellykkede øktene, med 400 deltakere, hadde bahaiisme som tema.

– Jeg har lært å lede debatter og å styre unna de kampene som startes av mennesker med lukkede sinn. De angriper gjerne ved å bruke blasfemitekster. Jeg har lært å lede en rasjonell dialog basert på internasjonale menneskerettigheter, sier Amal.

Kamp for samvittigheten

Amal sier at en av hovedutfordringene i arbeidet med å øke bevisstheten om tros- og livssynsfrihet, er måten noen tolker religiøse tekster på.

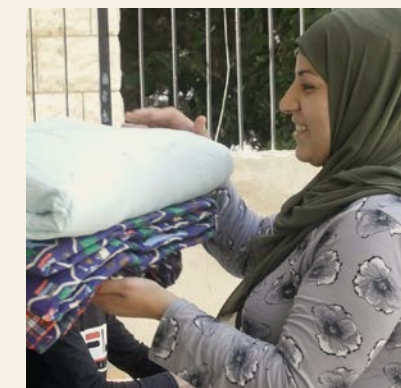
– Noen prøver å pålegge andre sine egne, strenge og ekskluderende tolkninger. Parallelt med opplæring i trosfrihet, må vi derfor øke bevisstheten om menneskets samvittighet, om individuell frihet og om mangfoldet av religiøs tolkning, sier Amal Al-Harathi. ■

” Jeg ønsket å finne årsakene til vold mot kvinner og finne måter å oppnå likestilling.

Amal Al-Harathi

Amal Al-Harathi vil kjempe for trosfrihet og like rettigheter for alle.

Menigheten Resurrection Church stiller opp for fattige.

” Libanon står overfor en av de verste økonomiske kriser siden 1800-tallet.

nødlidende libanesere med mat, helsetjenester og veiledning.

Forfatterne av rapporten fra Verdensbanken legger skylden på et fastlåst politisk styre, og advarer mot oppblussing av gamle konflikter.

En nasjonal kollaps kan få konsekvenser for hele regionen. Den økonomiske krisen forverret seg med covid-19 og den dramatiske eksplosjonen i Beirut i fjor.

Nestekjærlighet

Nødlidende libanesere som oppsøker menigheten, ønsker blant annet hjelp til å dekke skoleutgifter til barna.

– Når de kommer til kirken for å få hjelp, er dette en mulighet for oss å vise nestekjærlighet i praksis og dele budskapet om Jesus, sier Debbie Fawzi i kommunikasjsteamet i RCB.

RCB er en menighet med mange nasjonaliteter og kulturer representert. Menigheten var blant de aller første kirkene i Libanon som åpnet dørene for flyktninger fra borgerkrigen i Syria i 2011. RCB har hjulpet med mat, medisiner og skolegang, og opplever også at mange er kommet til kristen tro.

Mange fra menigheten deltok fra høsten 2019 i demonstrasjoner mot vanstyret i Libanon og det sekteriske politiske systemet som deler makt mellom religiøse grupper. Lederne av gruppene sikrer posisjoner og ressurser til sine, og gamle krigsherrer fra borgerkrigen fra 1975 til 1990 styrer fortsatt landet.

Eksplasjon

Resurrection Church Beirut kastet seg som mange andre rundt og bidro med hjelp til ofre for den katastrofale eksplosjonen i Beirut i august i fjor. Og pastor Hikmat Kashouh tok i sin forkynnelse et kraftig oppgjør med det korrupte systemet. ■

PÅ RANDEN AV KOLLAPS

Etter at flyktninger i en årrekke har søkt kirken for å få hjelp, kommer nå fattige libanesere til Resurrection Church Beirut.

TEKST: BIRGITTE MOE OLSEN

■ Kirken, som Stefanusalliansen støtter gjennom andre prosjekter, gir også nødhjelpspakker til mellom 2100 og 2300 familier hver eneste måned.

Libanon står ovenfor en av de verste økonomiske krisene siden 1800-tallet. Det er hovedkonklusjonen i en nylig utgitt rapport fra Verdensbanken.

Mellom 2018 til 2020 sank brutto nasjonalprodukt per innbygger med 40 prosent. Store deler av befolkningen har vanskelig for å få tilstrekkelig mat, helsetjenester og arbeid.

Køene vokser

– Køene utenfor bensinstasjonene vokser. Vi opplever daglige strømbrudd, og matvareprisene stiger for hver uke, forteller Stefanusalliansens samarbeidspartner Resurrection Church Beirut (RCB), som hjelper

Kristenrussen skal lære om de forfulgte

■ Stefanusalliansen har signert en avtale for å nå tre årskull av Kristenrussen og vekke yngre menneskers interesse og engasjement for misjon og trosfrihet.

Kristenrussen er tilsluttet Norges Kristelige Student- og Skoleungdomslag (NKSS), også kjent som Laget. Stefanusalliansen, Bibelselskapet og Ungdom i Oppdrag skal sammen med Laget samarbeide med Kristenrussen og bidra med i gjennomsnitt 250 000 kroner i året hver.

– Gjennom Laget snakkes det mye om å være kristen på skolen og i dagliglivet. Vi vil bidra med kunnskap og opplevelser som vil vise unge norske kristne hvordan det er å leve som kristen i land der det virkelig koster å tro, sier kommunikasjonsrådgiver Christine Gripsgård Lunga.

Stefanusalliansen får mulighet til å nå flere hundre unge hvert år. Dessuten blir det hver påske to misjons-turer hvor kristenruss får bli kjent med Stefanusalliansens arbeid. De første turene planlegges til en bibelskole i Thailand og en menighet i Tyrkia.

Ungdom i Oppdrag, Bibelselskapet og Stefanusalliansen skal få hver sin av de årlige innsamlings-aksjonene til Kristenrussen i avtaleperioden. ■

Bibelselskapets Ole Sevrin Nydal, Karl Johan Kjode fra Laget, Ann-Helen Sperrud fra Ungdom i Oppdrag og Ed Brown fra Stefanusalliansen.
Foto: Islam Aghazada

” Vi vil (...) vise unge norske kristne hvordan det er å leve som kristen i land der det virkelig koster å tro.

Christine Gripsgård Lunga

Ny avtale med Utenriksdepartementet

■ Stefanusalliansen har fått innvilget ny avtale med Utenriksdepartementet etter at den nåværende gikk ut i sommer, tre år etter oppstarten. Avtalen innebærer 28 millioner fordelt på de 3,5 årene frem til utgangen av 2024.

I den nye avtalen blir det mer vekt på å bruke de mange ressursene som under den første avtalen er laget for å lære opp folk som selv skal undervise i trosfrihet i en rekke land. Materiellet er allerede brukt i flere titalls land.

Fortsatt skal trosfrihet og kvinners rettigheter ha stor plass.

Satsingen på prosjekter for å sikre rettshjelp fortsetter. I den nye avtalen med Utenriksdepartementet blir det større avtaler med fire land. Der skal det drives opplæring for jurister og partnere som kan tilby rettshjelp for ofre for trosfrihetsbrudd. ■

Eva Frydenborg i Stefanusalliansen er glad for ny UD-avtale

FN-rapportar tause om kristne i Iran

■ Stefanusalliansen har saman med fleire andre organisasjonar skrive brev både til FN's generalsekretær og til FN's spesialrapportør for menneskerettar i Iran.

Dei to FN-toppene har tidlegare i år lagt fram kvar sin rapport for FN's menneskerettsråd om situasjonen for minoritetar i Iran.

Rapportane tek ikkje minst opp overgrepa mot bahai-samfunnet. Brevskrivarane takkar for dette.

– Men vi er urolege fordi rapportane ikkje har nokon referanse til andre minoritetsgrupper, som kristne og konvertittar til kristen tru, som er ei av dei gruppene som er sterkast utsette for forfølgning på grunn av trua si, heiter det i breva.

Brevet til FN's generalsekretær kritiserer også at han i rapporten ikkje har teke opp nye endringar i straffelova i Iran. Dette er endringar som vil styrka presset mot trusfridom og ytringsfridom. ■

LES PÅ NETTET

På våre nettsider www.stefanus.no kan du lese breva.

Syklet og løp for Stefanusbarna

■ Konfirmantene og soknepresten i Farsund har skaffet 35 000 kroner til Stefanusbarnas arbeid i Egypt.

På leir på Knaben i juni drev konfirmantene med rappellering og andre aktiviteter til inntekt for barna. De skaffet seg sponsorer og fikk inn 25 000 kroner.

Men da de skulle springe, gå eller krype så mange runder på 200 meter som de klarte på 20 minutter, orket ikke soknepresten være med. Han liker ikke å springe.

Han satte seg derfor på sykkelen og bad om sponsorer. Han opplyste på Facebook at Google Maps anslo hjemveien på 9 mil til 5 timer og

42 minutter. Han inviterte venner til å sponse med en fast sum eller et beløp avhengig av hvor fort han kom seg hjem.

Sluttiden ble 4 timer og 28 minutter.

– De siste kilometerne kjempet jeg mot krampe i lårene, men det holdt. Motivasjonen var ansiktene til barna i Kairo og Mama Maggie som vasker føttene deres, sier han.

Sykkelturens bidrag ble 10 000 kroner.

Samlet inn nær 30 000

Bymenigheten i Sandnes arrangerte i juni «Egyptaksjonen 2021», i form av en amerikansk auksjon. ■

Sokneprest Henning Husebye Jansen og flere av konfirmantene før starten på prestens sykkelturne.

De skal styre Stefanusalliansen

■ Eivor Oftestad og Stig Øyvind Blystad er nye medlemmer av styret i Stefanusalliansen. Gunnar Dehli er gjenvalgt som leder.

Oftestad (48) bor i Oslo. Hun er teolog med doktorgrad i kirkehistorie og medlem i Den katolske kirke. Hun arbeider som førsteamanuensis ved Høgskolen Innlandet, er forfatter og fast spaltist i ukeavisen Dag og Tid.

– Stefanusalliansen driver et veldig viktig arbeid. Jeg ønsker å bli mer kjent med arbeidet og bidra med det jeg kan. Jeg vil gjerne være med på å løfte frem arbeidet i offentligheten, sier Oftestad.

Stig Øyvind Blystad (41) bor i Oslo. Han er politisk rådgiver for samferdselsminister Knut Arild Hareide og tidligere journalist. Blystad er teolog og hører til Pinsebevegelsen. Han har tidligere vært journalistvikar for Ropet fra Øst (nåværende Magasinet Stefanus). Blystad har både gjennom journalistikk, teologi og politikk hatt engasjement for trosfrihet og menneskerettigheter.

– Jeg har engasjement for arbeidet, kompetanse på feltet og et godt nettverk inn i politikk og media, uttaler Blystad.

Gjenvalgt

Øvrige styremedlemmer er: Ingeborg Midttømme, Trond Pladsen, Silje Wiig-Abban og Birgitte Moe Olsen (valgt av de ansatte). Varamedlemmer er Siri Novak Øen og Vivian Boodhun.

Ragnar Sagdahl og Emil André Erstad ønsket ikke gjenvalg. Kåre Rune Hauge og Ingunn Ulfsten

Eivor Oftestad og Stig Øyvind Blystad er nye i styret i Stefanusalliansen.

ble gjenvalgt som henvoldsvis leder og nestleder i representantskapet, Stefanusalliansens øverste organ.

Hans Olav Syversen ble gjenvalgt for tre år. Therese Gabrielsen, Olga Kvitstein, Jan Erik Sundby og Elin Sæverås er nye, også valgt for tre år.

Oddbjørg Bjørdal, Ditte Marie Fostervold, Borghild Hukkelberg og Henning Vik gikk ut av representantskapet.

Rekordstore gaver

Det ble i 2020 samlet inn rekordstore gaver på til sammen 36,3 millioner.

LES MER PÅ NETT

På www.stefanus.no/om-oss kan du finne aktivitetsregnskap. Les også årsrapport med historier fra våre partnere.

Her kan jeg sitte uten frykt

Det er en tidlig kveld i starten av august, og jeg sitter med min lille bærbare data-maskin ved en benk ved Midtsjøvann i nærheten av Ski. Her er jeg fordi jeg har lovet å kjøre min eldste sønn hit, så han kan dyrke sin lidenskap for fiske, og kanskje dra i land en abbor eller to.

Vi er ikke alene her. Mens augustsolen gir trær og strå en gyllen glød, ser jeg barn som leker i vannkanten og hører plaskingen og latteren deres, mens foreldrene sitter og følger med på det som skjer.

Det er noe spesielt med lyset i denne sensommerkvelden. Det liksom gjennomstråler gress og blader, så det ser ut som om de skinner innenfra. Jeg tenker: Kanskje er dette et lite gløtt inn i stemningen som rådet på skapelsesberetningens syvende dag, da Gud så at alt var såre godt.

Uten å være redd for konsekvensene kan jeg skrive disse ordene om Gud. Uten frykt for å bli stoppet av myndighetene kunne jeg sette meg i bilen og kjøre hit med sønnen min. Uten bekymring kan jeg være her, omgitt av folk jeg ikke kjenner, og vite at de godt kan få vite at jeg er prest,

To munkar ved et kloster sørøst i Tyrkia. Dette var for hundre år siden et kristent kjerneområde, men nå er det bare et par tusen kristne igjen. Foto: Pål Brenne

at jeg kommer fra en kristen familie, og at jeg ofte er å se på gudstjenester i lokalkirken.

Sammen med de andre som er her på denne lille stranden, kan jeg se skjønnheten idet solen går ned bak den lille innsjøen, uten at vi skuler mistenksomt på hverandre fordi vi ikke deler samme tro. Alle som er her, kan glede oss over de samme fiskevakene ute på det blikkstilte vannet, uavhengig av hvem vi er og hvilke trossamfunn vi hører eller ikke hører til i.

Idet solen synker og går ned, stikker det meg i hjertet at det finnes steder i verden hvor mennesker blir stengt ute fra fellesskapet og fratatt muligheten for slike erfaringer av glede og skjønnhet, bare fordi de tror feil. Og et øyeblikk er det en kristen sang fra barndommen som synger i meg, en sang jeg egentlig ikke følte var helt sann lenger, men akkurat nå – denne kvelden i august, rett før solen går ned, idet jeg ser at sønnen min er kommet i snakk med noen andre som har stilt seg opp på stranden for å fiske – så er det som om denne gamle sangen stiger i brystet mitt og vil bli sunget på nytt: «For Gud er Far til alle, og jorden er vårt sted, og alle verdens mennesker, de er vi venner med.»

TEKST: SINDRE SKEIE

Mennesker blir diskriminert, fengslet og drept for sin tro. Ofte er det ingen som ser det. Når urett blir synlig og kjent, kan kampen for trosfrihet begynne.

Abonner på **BREV FOR TROSFRIHET** på **e-post** fra Stefanusalliansen

Hvorfor dette brevet på e-post? Historiene om bruddene på trosfriheten er så mange at vi ikke på langt nær har plass i Magasinet Stefanus. Noen saker er det også viktig å få ut raskt. Papirmagasinet har portrett- og dybdeintervjuer og de større nyhetssakene. Mens brev for trosfrihet på e-post, sammen med sosiale medier, holder deg løpende oppdatert med de viktigste sakene mellom hver utgivelse av magasinet. Meld deg på via denne webadressen: kampanje.stefanus.no/brev-for-trosfrihet/ eller **skann over QR-koden** med mobilkameraet ditt og registrer deg på nettsiden! Du vil motta nyhetsbrevet ca. hver 14 dag (gratis) og du kan når som helst melde deg av. **Takk for at du bryr deg om de forfulgte sakk!**

USYNLIG HISTORIE

«'Hei, du kristne tisper. Har du gått fra sans og samling ved å be her?» De slo meg. To ribben og et krageben knakk. Hele kroppen var oppblåst og sår. De rev i stykker klærne mine. Da jeg endelig fikk se mannen min igjen, kunne jeg knapt kjenne ham igjen.»

– Yukyung og mannen ble arrestert og torturert for sin tro i Nord-Korea.

Nordkoreanske flyktninger som har overvunnet døden i Nord-Korea, har ofte grufulle historier å fortelle.

Vår partner Tim Peters i **Helping Hands Korea**, redder nordkoreanske flyktninger fra menneskehandel og utnyttelse i Kina, der de er fullstendig uten beskyttelse. I tillegg til å gi sikkerhet for dem som klarer å flykte, må vi kjempe for rettferdighet. Det er her Stefanusalliansens nye partner, **Korean Future Initiative**, kommer inn. Organisasjonen lytter og dokumenterer historier. De kjemper for rettferdighet og for at overgriperne skal stilles til ansvar. Les mer i *Magasinet Stefanus* s. 4-9

Vil du gi en gave slik at flyktingenes historier blir hørt og aldri glemt?

Din gave vil også bidra til å smugle nordkoreanske flyktninger ut av Kina til et trygt naboland.

GAVEEKSEMPEL:

Bidra til å gjøre en viktig historie synlig og uforglemmelig!

kr 300,-

GAVEEKSEMPEL:

Redd én nordkoreansk avhopper til et trygt naboland.

kr 9500,-

GAVEEKSEMPEL:

Vær en av 20 bidragsyttere, gi

kr 475,-
og redd ËN sammen

VIPPS din gave til **19013**
merk med ditt mobilnr. + **flyktning**
Gavekonto **3000 14 57922**